

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri s danom naslednjega dne ter stane polletno 180 K, polletno 90 K, četrtletno 45 K, mesečno 15 K. Inerati po dogovoru. Pri večkratni objavi popust.

Redakcija se pri upravi "TABORA" Maribor, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 270. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, čisto. Telefon št. 24. ŠHS poštnoštevilni znak št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne odziva. — Reprograf se ne vrača.

Leto: II.

Maribor, sreda 23. februarja 1921

Številka: 43.

Fantastične svote vojnih odškodnin za antanto.

Razmejitve z Italijo. — Ustavno delo. — Proti boljševikom. — Londonska konferenca.

Doba materijalizma.

Maribor, 22. februarja.

Dasiravno je materijalizem pridobil v pred vojno vedno večjo nadoblast v splošnem javnem življenju, vendar je docela zmagal komaj po letih svetovne grozote. Do svetovne vojne je igrala osobito v narodno gospodarskem življenju velikega kulturnega sveta teorija veliko ulogo. Prešlo se je morje črnile, porabile so se cele zaloge papirja, napisale so se cele biblioteke o teoretičnem naziranju ljudi, kako naj se doseže in izpopolni blagostanje človeštva ter omogoči racionalna izmena svetovnega imetja. Tu se je iskalo na eni strani suženstvo, na drugi svoboda, kapital in padec kapitala, porajale so se veličastne misli in fraze.

V borbi za in proti kapitalu sta stopili posebno v ospredje dve osebnosti, Adam Smith, ustvaritelj merkantilnega liberalizma ter Karl Marks, oče soc. demokracije, borilec proti kapitalu ter stric sedanjega boljševizma, katerega sta Lenin in Trockij falsificirala.

Toda kakor so pozneje nacionalni ekonomisti proglasili teorijo Smitha za utopijo, a ruski boljševizem je stigmatiziral marksizem za izdajstvo proletarijata, tako sta svetovna vojna in današnja ekonomska kriza uničili vse teorije vseh sistemov ter jih proglasile za utopije. Danes ima veljavo samo ena deviza: egoizem. Laž je danes misljenje, da je denar za izmeno blaga, ker je postal tudi on sam islotako blago, katerega vrednost zavisi od špekulacije, blago, po katerem se danes največ povprašuje in prodaja, najlažje transportira in prevaža. Laž pa je tudi, da je metalna podlaga tresorov emisijekih bank merilo vrednosti valut,

ker je edino merilo razlika med ponudbo in povpraševanjem. Laž je dalje tudi, da sta razum in znanje merilo sposobnosti poedincev, ker edino merilo je strankarska zveza ter slepa sreča.

V današnji materijalni dobi tudi ni človekoljubja. Največja ljubezen človeka do človeka se meri po izgledu na profit. Vera v hvaležnost je delirij, ki nastaja od alkoholnega oduševljenja. Kdor veruje v fraze, ta ni več za dobo, v kateri živimo. To je praksa, ki se je dvignila nad grobom teorije in idealizma pod zastavo materijalizma. Izrabili čas in priliko ter ne verovali nikomur — to je edini aksiom, ki ima stvarno vrednost. Pa tudi patrijotizem je prešel iz političnega na ekonomsko polje in večini pomeni ljubiti domovino — izrabljati nena bogastva, a vse drugo je tej večini tiraderija, fraza, ki je na jeziku, a ni je pa v srcu.

Pri vsem tem pa je najbolj tragikomično eno. Marksov poziv: „Proletarci vseh zemelj, ujedinite se“ je našel odziv — toda ne med proletarci, ki so danes še veliko bolj raztrgani in sprti med seboj, nego so bili za časa Marksa — ampak med velekapitalisti, v kapitalistični proizvodnji vsega sveta, ki se je ujedinila v nerazdružno verigo, ki drži skupaj ves svet in od katerega je ves ta svet odvisen.

Zmagonosnost materijalizma se je najsijajneje pokazala tudi na pariški mirovni konferenci, kjer je predsednik Wilson s svojimi doktrinami, teorijami in idealizmom podlegel šovinističnemu materijalizmu in profitizmu Clemenceaua. Na podlagi materijalizma, na podlagi profitizma je bil zgrajen mir, bile so spisane vse mirovne pogodbe od versailleske do sevreske in rapalske.

maske, tako, da ni lahko spoznati njihovih pravih obrazov. Njihovo orožje so pokloni in sladkanja, laž in licemerstvo. Njihova posebna lastnost je, da nič ne povedo, kadar veliko govorijo. V državi, ki jo je ob koncu svetovne vojne Vsegamogočni poklical k večnemu počitku, so se rekrutirali skoro izključno iz aristokratskih-puhlih glav.

V ta in še druga mogoča opredeljenja seveda niso povsem ekskluzivna, to se pravi, posamezne vrste se lahko križajo, celo vključujejo. Je pa ena opredelitev, ki je povsem in za vedno izključljiva, tako kakor so v logiki krogi predstavljajoči pojme, ki nimajo nič sorodnega med seboj. Ta opredelitev deli politike v stranke ali partije.

Zanimivo bi bilo spustiti se v podrobno analizo poedinih strank, katerih ima vsaka država najmanj toliko, kolikor jih ji je treba, naša pa hvala bogu in narodni volji, še nekaj več.

Ali tako započetje bi prvič ne bilo politično pametno, drugič pa bi bilo težko izogniti se vsake krivičnosti: Politično pametno ne bi bilo, ker bi se mogel človek izdati, za katero stranko bi je njegovo srce. Zakaj človeško je, da to, kar z ljubeznijo gledaš, lepše vidiš, kakor ono, kar opazuješ s pred-

Praksa je porušila teorijo, materijalizem je porušil idealizem in mi stojimo tako na prelomu novega veka. Ali naj se mu brezpogojno vklonemo, ali naj mu napovemo boj? Oboje je težko, a lažje je prvo, osobito ker nimamo uspešnega orožja, s katerim bi se bojevali proti materijalizmu. Oni veleumi, ki mislijo da ga imajo, so — frazerji in to njihovo orožje so teoretične fraze, ki se ga ne primejo, kakor se ne primejo šibre krodilove kože.

Avstrijska sodba o nas.

Mariborčan, ki je bil te dni na Dunaju in v Gradcu, nam prinaša zanimive podatke, kako sodijo v Nem. Avstriji o naših takozvanih represalijah napram Nemcem. Razliko o sodbi med Dunajem in Gradcem je našel le v zunanji obliki, v stvari sami so si Nemci v splošnem edini. V Gradcu se izražajo ostudno razžaljeno in smatrajo Maribor danes bolj kot doslej še vedno za svoje posestno stanje. Grozijo, da se bodo za vse naše represalije, tudi če ostanejo le na papirju, strašno maščevali na vseh politično prononsiranih Slovencih, katerih imena imajo dobro zaznamovane. Začasno udeležujejo svoje grožnje na poedinih Slovencih, ki prihajajo v Gradec, če ne drugače, z grdimi psovkami, pa kakor ste že poročali, tudi dejansko in to tudi na ženskah. Kakor v Mariboru so tudi v Gradcu ravno ženske najbolj fanatične, posebno iz onih krogov, ki so bili izgnani iz Maribora.

Iz Jugoslavije izgnani Nemci tudi največ skrbje za permanentno vohunsko zvezo iz obmejnega ozemlja Slovenije, listi se pečajo celo s podrobnostmi iz Slovenije, ki jih pri nas ne čitamo. S

posebno slastjo izrabljajo vse kritike naših listov, naperjene proti visoki carini, zanimajo se celo za red in snago po naših ulicah; skratka vse, kar mi kritikuemo kot slabo in kar se najde istotako po celem še tako kulturnem svetu, obračajo s posebno slastjo za svoje propagandne namene.

Kakor sem se na več mestih prepričal, opravlja vsak Nemec, ki prihaja iz Jugoslavije v Gradec, tudi če potuje res po opravkih, v prvi vrsti svojo narodno dolžnost, to je, vohunsko službo. Največ pa nam v tem oziru škodujejo Hrvatje, židje in Radičevci.

Na Dunaju presoajo naše odredbe o represalijah s šaljive strani. Pravijo: če bi bila Jugoslavija res le en odstotek svojih izdanih represalij konsekvantno udeležila, bi že lani ne moglo biti niti enega Nemca več v Jugoslaviji. Tudi mi predobro poznamo Slovence, zlasti pa Jugoslovence. Vse razumete, samo gospodovati ne nad premaganci ali manjšino. Imeli ste priliko se pokazati kot gospodarja ob priliki prevrata, ko so bili naši od nas odrezani bratje pod strašnim vplivom nepričakovanega poloma naše armade in naše velikopotezne politike v prvem trenutku še popolnoma konsternirani in ko so videli, da iz našega pogo-rišča izhaja žareče solnce nove države, velike Jugoslavije. Takrat ste imeli priliko se pokazati kot gospodarje nad njimi, pod katerimi ste bili sužnji. Ali bili ste predolgo časa sužnji in ostali ste — Slovani, v prvem hipu narodnega prebujenja šovinisti, plamteči, ali tako kakor slama, ki hitro zgori in ne zapušča žerjavice. Obnašali ste se, kakor trije bratje-otroci, ki so bili dolgo časa pod vplivom očmova šibe, a čim ste se je osvobodili,

deljen in človeškim slabostim podvržen, videl pezdri v očeh bratske stranke, dočim bi bruna v očeh lastne ne videl. Potrebno pa je, da ljubimo pravičnost, ki je, kot sestra resnice, tudi hčerka božja.

Manj opasno bi bilo, izreči katero o strankah v splošnem. Kaj je pravzaprav stranka? Odgovor bi se lahko glasil: Občestvo ali združenje vseh, ki verujejo v en gotov program. Ker pa je ta razlaga že na prvi pogled nejasna in ker je splošno znano, da nam ravno primere najbolj predočujejo nepoznane pojme in ker je nadalje pojem verskih sekt splošno poznan, bo vsakemu umljivo, kaj so stranke, ako jih primerjamo verskim sektam. Število udov je postranska stvar, tudi dva zadostujeta.

Vsaka stranka ima svoj program, to se pravi zbirko dogem ali z drugimi besedami strankarskih ali strankinih resnic. Kdor veruje v te resnice, je strankarski ali strankin vernik. Ti so ali fanatiki, ali mlačneži, ali skeptiki, ali, kakor se to žalibog dogaja tudi pri veroizpovedbah, svobodomisleci, ki so le po imenu strankini udje. Pojavljajo se tudi odpadniki.

(Konec prih.)

Nekaj nepolitičnih misli o politiki.

(Dalje.)

Sicer pa se dajo politiki opredeliti po različnih razdelbnih vzrokih v najrazličnejše vrste. Po barvah so rdeči, črni, zeleni, črnomeni in še drugi eno- in večbarvni. Po kraju delovanja so gostilniško-kavarniški in taki, ki nastopajo tudi na drugih pozornicah, kakor občinskih posvetovalnicah, pokrajinskih zbornicah, parlamentih, v časih tudi na prižnicah. Po obsegu njihovega delovanja so lokalni politiki, katerim leži na srcu v prvi vrsti dobrobit posameznih krajev in politik, čijih po-rišče je svetovna politika. So specijalisti za finančna in agrarna vprašanja na eni in strokovnjaki pompoznihih besed na drugi strani. V posebno vrsto spadajo politiki za notranje zadeve, takozvani internisti, v nasprotju z njimi, ki se bavijo z vnanjimi posli. Te poslednje, osobito ako so aktivni, imenujemo diplomate. Njihova poglavitna naloga je, da urejajo razmerja med narodi in državami in da obtežkočajo kolikor mogoče izbruhe vojen. Ne le v pustu, nego leto in dan nosi ta-le vrsta

ste vriskali veselja in ko je to preminulo, ste se začeli kot paglavci med seboj lasati.

In tedaj smo bili prepričani, da naši upi po vašem jugu kljub vsem ententnim pogodbam še niso pokopani. Res je, vi živite v izobilju, mi tu stradamo in smo v velikem delu odvisni od vas. Res je tudi, da niti s prvo in niti s sedanjjo našo vlado nismo zadovoljni in da jih je mnogo med nami, ki si želijo po povratku Habsburgovcev. Toda ne glede na vse te neprilike, nas loči nekaj velikega vsem skupnega od vas, nekaj, česar vi nikdar niste in ne boste nikdar poznali: skupna zavest, če ne že enotnega državljanstva, gotovo pa narodne enotnosti.

Tudi mi imamo verižnike, milijonarje, toda ne takih kakor so pri vas, ki bi za dober denar sovražniku prodali ne samo blago, ampak tudi svojo narodnost. Iz tega vidika presojamo tudi vse vaše trenutne takozvane represalije napram našim, med vami živim bratom. Res je, tu pa tam zadene koga naših strela teh represalij, toda tudi te posamezne strele so — vodene, le za trenotek, mi vračamo v salvah in streljamo smoteno.

Vi niste rojeni za gospoda nad drugimi, če hočete to biti, se morate še-le vzgojiti. Toda mi nimamo strahu, vemo predobro, da ste — Slovani! ...

Notranja in zunanja politika.

* **Reci mu, da ti ne poreče.** Tega pregovora smo se spomnili, ko smo čitali v nedeljskem „Slovencu“ absurdno trditev, da so bili demokrati v Avstriji vladni hlapci ter da so se klanjali avstrijskim vladnim krogom. Morda pa imajo klerikalci resnicoljubi tako kratek spomin, da so zamenjali pojem „klerikalci“ z „demokrati“, kajti oni, ki so se po prahu plazili pred Habsburškim tronom, so bili klerikalci in ne demokrati, ki so bili že zdavnaj prej Jugosloveni in veleizdajalci in so za to svoje prepričanje bili tudi preganjani.

* **Vesnič pri Millerandu.** Predsednik Millerand je sprejel v soboto v avdijenco dr. Milenka Vesniča ter se z njim razgovarjal pol ure. Pred njim je posetil predsednika general Franchet d'Esperay, ki mu je poročal o njegovi misiji v Beogradu.

* **Nova poljska pustolovščina.** Po vesteh nemških listov nameravajo Poljaki najbrže napasti Litvo ter so v ta namen koncentrirali na litvanski meji znatne čete. —

* **Odločna Poljska.** Poljska je ustavila sedaj začasno za dva meseca še oba poslednja nemška lista na njenem teritoriju „Posener Tagblatt“ ter „Posener Warte“. Isto bi priporočali tudi mi za „Cillier Zeitung“ ter „Volksstimme“.

* **Francosko-poljska vojaška pogodba.** Ministrski predsednik francoske republike, Briand, je prošli teden konferiral s poljskim zunanjim ministrom knezom Sapiecho in poljskim vojnim ministrom Sosnovskim o predstojeci francosko-poljski vojaški pogodbi za slučaj boljševeškega ali pa nemškega napada. Pogajanja so imela vseh in bo zveza najbrže sklopljena v najkrajšem času.

* **Česko-poljski sporazum.** Te dni obišče Varšavo več čehoslovaških politikov. Njihovo potovanje bo velike važnosti, ker bo na njem zgrajen končno sporazum med obema bratskima državama. Na zblizanje Čehoslovaške

in Poljske bo zelo blagodejno uplivalo predvsem tudi dejstvo, da je Poljska spremenila svojo politiko napram Madžarski ter je sedaj tudi odločno proti povratku Habsburžanov na madžarski prestol.

* **Nemci in razorožitev.** Vesti „Tempsa“ ter „Petit Parisien“, po katerih naj bi bili Nemci ustavili razoroževanje so, kakor se uradno poroča, neresnične. Razorožitev se v Nemčiji vrši nemoteno dalje.

* **Izid volitev v avstrijsko delavsko zbornico.** „Morgen“ poroča, da se bodo mandati pri sobotnih in nedeljskih volitvah v delavsko zbornico, katerih končen izid bode znan šele tekom par tednov, razdelili najbrže po naslednjem ključu: delavska sekcija svobodne strokovne zveze (socijalni demokrati) dobe 69, krščanski socijalci 3, komunisti 4, sekcija nameščencev svobodne strokovne zveze (socijalni demokrati) 9 in nemško-nacionalci 2 mandata.

* **Volitve v prusko narodno skupščino.** Po „Wolfvi“ vesti iz Berlina so se volitve v prusko narodno skupščino vršile po celi deželi pri srednji udeležbi popolnoma mirno.

* **Nemška razorožitev.** Presbiero javlja iz Pariza: Po brzojavki iz Berlina je nemški komisar za razorožitev dobil od svoje vlade nalog, da počaka na izid pregovorov v Londonu in da šele potem nadaljuje razorožitev v Vzhodni Pruski in Bavarski.

* **Madžari in narodne manjšine.** Vodstvo ministrstva za narodne manjšine na Madžarskem preide iz področja ministrskega predsedstva v roke zunanjega ministra dr. Gracza.

* **Sovdepija in Italija.** Zunanji komisar Cičerin je poslal rimski vladi brzojavko, v kateri zahteva eksteritorialiteto za sovjetsko gospodarsko komisijo.

* **Galante v Rimu.** Tajnik italijanskega poslaništva, Galante, je odpotoval v nedeljo v važni misiji v Rim.

Zanimivosti.

— **Priporočilno pismo za svetega Petra.** Komu ni znana tema srednjega veka, komu ni znano, kako so tedaj največji učenjaki resno razmišljali, kje in kakšen je pekel, kakšna so nebesa, kje so in kako izgledajo itd. itd. Komu ni znano, da so tedaj prodajali duhovniki odpustke in za več ali manj srebnikov ali zlatnikov se je od njih lahko kupilo tudi sama nebesa in zveličanje. Znano je tudi, da se je proti temu odločno uprl Luter ter glavno radi tega ustanovil novo konfesijo, zvano po njem luteranstvo. Nič bolje nego pri katolikih pa ni bilo tudi pri pravoslavnih v Rusiji. Zelo značilno in zanimivo za razjasnjenje duha tedanje praznovorne dobe je priporočilno pismo kijevskega nadbiskupa Makarija, katerega je napisal l. 1541 umrlemu knezu Teodoru Vladimirskemu ter ga naslovil na sv. Petra. Pismo hrani še dandanes londonski muzej. Priporočilno pismo se glasi: „Mi, Makarij, po božji milosti nadbiskup Kijeva, Volinije in cele Rusije, našemu gospodu in prijatelju svetemu Petru, vratarju vsemogočega Boga. Mi potrjujemo s tem, da je danes zaspal v Gospodu božji hlapec po imenu knez Teodor Vladimirski. Priporočamo ti ga vroče, da ga spustiš brez nadaljnega v božje kraljestvo. Mi smo mu podelili odpustanje vseh grehov in naš blagoslov. Ni torej nobene ovire proti temu, da mu dovoliš vstopiti. Da se to zgodi, smo mu izdali to potrdilo kot dokaz. Izdano v našem samostanu Kijevu, 30. dne meseca julija 1541. leta Gospodovega. V ponižnosti, Makarij, nadbiskup Kijeva, Volinije in cele Rusije.“ To priporočilno pismo izdano po nadbiskupu Makariju pa ni kaka posebnost; taka priporočilna pisma, deloma na sv.

Petra, deloma pa na kako drugo vplivnejšo nebesko osebnost so izdajali tudi drugi škofi in duhovniki prostrane Rusije. Če so taka priporočilna pisma kaj koristila, nam ni znano, dokazujejo pa, da sta tudi v nebesih poznani protekcija in — korupcija.

Dnevna kronika.

— **Klub JDS. Danes v torek zvečer ob 20. uri sestanek v klubovem lokalu restavracije „Maribor“.**

— **Klerikalci za barikadami.** Naši mariborski klerikalni listi so bili, kakor znano, stalno zapleteni v tiskovne pravde, kar jim seveda ni bilo ljubo, radi tega so se sedaj zabarikadirali proti tem pravdam s tem, da je prevzel odgovorno uredništvo „Straže“ in „Slovenskega Gospodarja“ po imuniteti zaščiten poslanec Vlado Pušenjak. Pričakovati je, da bosta ta dva lista postala še bolj surova in lažnjiva, kakor pa sta bila doslej.

— **Kje so bili koleki?** Kakor znano, je koncem leta v celi državi zmanjkalo kolekov, ki bi bili morali novo natisnjeni že zdavno priti v Beograd, pa jih le ni bilo. Kakor slišimo, je vlada poslala dva uradnika na dolgo pot iskat pogrešanih kolekov, a koleki so pri vzornem redu naše obmejne carinarne že mesec dni ležali v — Mariboru. In to je pri sedanjih razmerah na obmejni postaji prav lahko mogoče.

— **Jugoslavijo so pokopali.** Te dni nam je prišlo v roke pismo iz Koroške, v katerem opisuje mati svoji tu živeči hčerki, kako so nemčurji pokopali na pustni torek v Kotmari vesi pri Celovcu Jugoslavijo. Kakor pri običajnem pogrebu so imeli tudi rakev, godce, duhovnika in ministrante. Za pogrebom sta jahala tudi ženska in moški. Rakev, katero so Slovenci potem čisto razdrobili, so zanesli daleč v gmajno in neki kovač Urh je za njo opravil svojo kovaško potrebo. Slovence, ki so jih slučajno pri tem delu srečali, so pretepli ter pometali v vodo. Vendar pa si še niso sigurni popolne zmage, kajti ko je neki Jarc obljubljal tovarišem, da ima za župnika Arnuša že vedno pripravljeno kroglo, da ga vstrelji, kakor so par dni popreje skušali vstreliti dekana Simpla v Kapli, ga je neki kolovodja, ki ima s Celovcem dobre zveze svaril, češ, naj bo tiho, ker se ne ve, kaj še vse pride in se tudi Jugoslovani lahko še vrnejo. In res, ljudstvo še vedno veruje.

— **Skupili so jo.** Pred par dnevi je sedelo pet naših železničarjev iz koroškega kolodvora v neki gostilni magdalenskega predmestja ter mirno opazovalo nemško govoreče goste pri sosednji mizi, med katerimi so se nahajala tudi dva nemškoavstrijska mesarja. Spočetka so bili ti gospodje mirni, naenkrat pa so začeli zabavljati ter hajlati, kakor da bi se nahajali kje v Gradcu. To pa se je zdelo železničarjem preveč, prišli so razgrajče ter jih posadili na cesto. V slovo so jim pa zapeli prosto po Gregorčiču: „Tam — zunaj po cesti pa stopa nekdo, jo grdo je skupil, nazaj ga ne bo ...“

— **Okrajni zastop pri Sv. Lenartu in avtozveza.** Prejeli sme sledeči popravek. Z ozirom na Vaš članek „Okrajni zastop pri Sv. Lenartu in avtozveza“ z dne 4. febr. 1921, št. 27, kol. 4, odst. 2 in na podlagi § 19 tisk. zak. prosim za objavo sledečega popravka: Ni res, da „so narodnemu delavcu kaplanu Kozarju povišali plačo kot okrajnemu tajniku od 100 na 500 K“, res pa je, da nisem dobival kot okrajni tajnik nikdar plače ne 100 in ne 500 K. Martin Kozar, kaplan in tajnik okrajnega zastopa Sv. Lenart.

— **Milan Savčič.** Včeraj smo poročali, da je v soboto umrl v Beogradu glavni urednik „Epohe“ in narodni poslanec Milan Savčič. Savčič je bil navdušen Jugosloven še pred svetovno vojno in med tedanjimi „veleizdajalci“ po Hrvatski in Sloveniji je bilo njegovo ime splošno poznano, po osvobojenju pa je postalo še bolj znano širom naše ujedinjene in združene domovine. Priznanje za to so mu izkazali

tovariši s tem, da so ga izvolili predlanskega leta za predsednika zagrebskega kongresa, a nedavno tudi za predsednika odbora za sklopljenje enotnega združenja jugoslovenskih novinarjev, narod pa mu je izrazil priznanje s tem, da ga je izvolil pri zadnjih volitvah v konstituantno kot demokratskega zastopnika Beograda. Savčiča je zrušila sušica, na kateri je že dalje časa bolehal.

— **Ocarinjenje poštne pakete** po minimalni tarifi. Carinarna obvešča, da ocarini poštne pakete po minimalni tarifi le tedaj, ako je poštni spremnic priloženo tudi uverjenje o izviru blaga, ali ako prejemalec tako uverjenje sam predloži carinarnici še pred ocarinjenjem. V nasprotnih slučajih se zacarinijo tudi poštne pošiljke po maksimalni tarifi. Pošiljke, došle iz Nemčije, s katero naša država še ni sklenila trgovske pogodbe, pa se ocarinijo sploh samo po maksimalni tarifi.

— **Pomlad v zimi.** Odvetniški uradnik g. Franjo Kežman je prinesel iz nedeljskega izleta v okolico lepe vijolice. So pač prerano vzklile.

— **Vabilo na sestanek v Maribor.** Vabimo vse učiteljske pare iz Slovenije na sestanek 3. marca 1921 ob 13. uri v Maribor v malo dvorano „Narodnega doma“, da protestiramo proti krivični odmeri draginjske doklade zakonskim ženam. Drugi zakonski pari državnih nameščencev, ki trpe isto krivico — dobrodošli! Učiteljski pari, Učiteljskega društva za mariborski šolski okraj.

— **Ribarsko okrajno društvo.** „Stajerska dravska dolina“ naznanja vsem članom, da se vrši mesečno zborovanje v četrtek dne 24. t. m. ob 20. uri zvečer v gostilni „Pri ježu“, Vetrinska ulica, na katerem se bode obenem razglasil novi red glede ribarstva v postrvnih potokih.

— **Muzejsko društvo** ima svoj občni zbor v nedeljo, 6. marca ob 10. uri dop. v telovadnici deklishe šole v Cankarjevi ulici (vhod iz Razlagove ulice). Dnevni red: Poročilo odbora, volitev treh odbornikov, slučajnosti. Osebnih vabil ne bo. Vsak član mora prinesiti člansko izkaznico (sprejemnico) seboj.

— **Afera dr. Talmana ml.** Dr. Talman mlajši, ki je bil obtožen radi pokupovanja uradnega izvedenca inženjerja Mohoriča v zadevi zaplenjene moke v Franzovem paromlinu, bi se bil moral v pondeljek popoldne zagovarjati pred tukajšnjim okrožnim sodiščem. V zadnjem trenutku pa je dospela vest, da je obtoženec nevarno zbolel v Gradcu.

— **Ob smrti Milana Savčiča.** Povodom smrti Milana Savčiča je izrazilo društvo novinarjev Bosne in Hercegovine svoje sožalje srbskemu novinarskemu društvu v Beogradu. Društvo je odposlalo g. Manojla Sokića, da ga zastopa pri pogrebu in da položi venec na krsto.

— **Dramatična šola.** Prihodnje ure: V sredo od 18—20 (6—8), v soboto od 17—19 (5—7) in v nedeljo od 11—12. Gojenci in gojenke se še sprejemajo. Milan Skrbinšek.

— **Ovadbje javnih organov** so navadno za prizadete zelo košljive. Avstrija je svojim organom brezpogojno vse verjela in vsaj pri nas nikdar ni vpoštevvala, da je tudi najboljši javni organ navsezadnje tudi le — človek. Pri nas smo pred kratkim doživeli, da se je ta avstrijska praksa vdomačila tudi med nami in še le, ko je zahtevala svoje žrtve, se je dotičniku uradno dokazalo, kako daleč je v svoji ovadbi streljal preko svojega cilja. Nekaj sličnega se je pripetilo tudi uglednemu posojilniškemu uradniku v Ptuj. Imel je opravka s sodnijo o neki zapuščinski zadevi. Nekaj dni pride v posojilnico sodni izterjevalec Bombič z eksekucijskim nalogom. Skuhala mu je povedal, da je to stvar že zdavno poravnal, čeprav ni bila to njegova, ampak dolžnost konkurzne mase. Bombič je zahteval potrdilo, a Skuhala ga je imel doma na stanovanju. Rekel je organu, da ni tako neumen, da bi se enkrat plačeval. To je Bombiča razburilo, odšel je na Skuhalov dom in tam kratkomalo zarubil prašiča, nato pa se na poziv okrajnega sodnika Skuhalo odloži radi zajičenja uradne oblasti. Češ, da

se je Skuhala izrazil, da je sodnija nemna. In na tako žalitev preži hud paragraf srb. kaz. zak. 104. K sreči je Skuhala vsem oblasnim znan, kako se je ravno on ob kritičnem času vedno prizadeval se druge ljudi navajati k spoštovanju do oblasti. In še večja sreča zanj je bila, da je bil pri nastopu Skuhala z Bambičem neposredno priča blagajnik Tonlak, ki je napram Bambičevi prisegi tudi prisegel, da je popolnoma izključeno, da bi bil Skuhala izustil v ovadbi omenjeno žalitev. Kazenski senat, kateremu je prvič predsedoval deželni sodni svetnik Mulej, je verjel obtoženci in njegovi priti ter ga oprostil od obtožbe.

— Zopet denar v ceveh. V soboto je tukajšnja obmejna carinarna zopet zalotila nekega žida, ki je zopet v posebnih ceveh prinesel iz Nemške Avstrije za 250.000 kron nežigosanih bankovcev.

— Zaplenjeni Prahovi konji. Obmejni kontrolni organi v Spilju so v ponedeljek zaplenili 5 konj, ki jih je znani trgovec s konji Prah ml. v Pesnici skušal vtihojati preko meje. Prah je baje zbežal v Nemško Avstrijo, konje pa so pripeljali v Maribor ter jih oddali vojaštvu.

— Zločin Mariborčanke v Zagrebu. V Zagrebu so prijeli te dni 24 letno, v Mariboru rojeno, a v Libno na Čehoslovaško pristojno Marijo Schwarzbachovo. Marija Schwarzbachova, ki je sicer lepo dekle, je živela zadnja leta pri materi v Bočecu v Bosui, kjer sta imeli skupno gostilnico. Dekle, ki je postalo že pred par leti nezakonska mati, se je spoznalo v Bočecu z nekim verižnikom iz Banjaluke ter znova zanosilo. V strahu pred materjo pa je svoje stanje ves čas prikrivalo in ko se je že bližal čas poroda, se je nenadoma odpeljalo v Zagreb, kjer je porodilo v nekem hotelu ter vrglo dete moškega spola v stranišče neke privatne hiše. Ko pa je našla čez par dni neka ženska mrtvega otroka ter to navedla policiji, so bili Schwarzbachovi kmalu na sledi ter so jo končno tudi aretirali ravno, ko je hotela na kolodvoru vstopiti v sisaški vlak. Mrtvega otroka so prenesli v prosekturno bolnico usmrtitvenik, kjer bodo ugotovili, kako je nastopila smrt.

— K samomoru v Studencih se nam še poroča: Jakonič se je vstrelil pri vratih na vrt k Sokolskemu domu. Kakor se iz sledov krvi pozna, se je obstreljenec še podal na vrt in se tam končno zgrudil. Ker pa se je slabo zadel, je moral strašno trpeti v svojem smrtnem boju, kar je razvidno iz okolice, kjer se je premetaval. Iz cigaretnih papirčkov, ki so se našli ob rani, je posneti, da si je revež skušal sam zaustaviti izkrvavljanje. Ko so ljudje po strelu in na krik s smrtjo se borečega, prišli na lice mesta, je bil že v agoniji; med prvimi je baje dospela na lice mesta tudi nesrečna žena. Jakonič zapiše dva otroka, enega v bolnici na obeh nogah, kar je bilo najbrže največ povoda za ta nesrečni konec. Jakoniča opisujejo kot enega najbolj marljivih delavcev.

— Stoletnica Napoleonove smrti. Francoska vlada je v svojem področju imenovala odbor, ki vodi priprave za proslavo stoletnice Napoleonove smrti.

— Omejitev železniškega prometa v Avstriji. Dunajsko ravnateljstvo Južne železnice namerava te dni začasno omejiti na avstrijskih progah promet osebnih in brzdovlakov. Za vzrok navaja pomanjkanje premoga.

— Nov kardinal. Moravski knezoškof dr. Mihael Faulbauer je bil imenovan za kardinala.

— Konstituirajuća skupština Saveza špeditera Jugoslavije održavat će se 27. februarja o. g. u 14 (2) sata popodne u prostorijama obrtnog zbora Zagreb. Mažuranićev trg. sa slijedećim dnevnim redom: 1. Pozdrav pročelnika; 2. izveštaj tajnika; 3. čitanje i prihvatanje pravila; 4. izbor prvog odbora; 5. slavnostni saveza prema privrednom savjetu, reviziji carine i reorganizaciji saobraćaja; 6. eventualija. Pristup imaju vse proto-ničke firme, a zastupati ih mogu vlast-nici, prokuristi ili direktori sa punomoć-jem. Za unaprijed prijavljene osigurati će

se stanovi. Sva razjašnjenja i prijave daje i prima „Pročelnictvo udruženje otpremnika i vozara Zagreb, firma S. W. Hofman, Preradovićev trg. 213 3-3

Kultura in umetnost.

— Iz pisarne Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru. Nedeljske predstava „Caričin amakonk“ je morala žal odpasti vsled nenadne obolenosti gospodične Slavice Mezgečeve. Denar za že kupljene vstopnice se vrne pri dnevni blagajni. V torek, dne 22. februarja se vrši „Otroška tragedija“ in „Vsiljenka“ na ab. A-23. V sredo, dne 23. februarja velezabavna opereta „Jesenski manever“ na ab. C-21. V četrtek, dne 24. februarja ruska drama „Misel“ na ab. B-23.

— Gostovanje ruske drame v Mariboru. V petek, dne 25. februarja se vrši v našem gledališču prve gostovanje ruske igralske družbe, pod vodstvom N. A. Bronskaje, dramske umetnice in članice raznih ruskih gledališč. Ta ruska družba, ki sestoji iz dobrih igralskih moči nam uprizori prvič v Mariboru Gogoljevo velezabavno komedijo v treh dejanjih „Zenitev“. Opozorjamo slavno občinstvo, že danes na ta zanimivi večer, ko se bo izvajala prvič na našem odru ruska drama v ruskem jeziku. H koncu bodi omenjeno, da so ti ruski umetniki, begunci, biva-joči sedaj v begunskem taboru v Strnišču ter zaslužijo naše vsestransko uvaževanje.

— Natečaj. Odbor Jugoslovenske Matice vabi vse naše umetnike, da se udeležijo tečaja za napravo društvene diplome in obrambnega koloka. Osnutke je poslati na naslov „Jugoslovenska Matica“, Ljubljana, Pražakova ulica 3. I. do 15. marca t. l. Juri, ki prisojta nagrado bo sestavljen iz štirih umetnikov in iz zastopnika „Jugoslovenske Matice“. Diploma Jugoslovenske Matice: Velikost 40x30 cm, oblika vodoravna ali pokončna. Imeti mora nekaj praznega prostora za tisk. Prva nagrada 600 K. druga nagrada 400 K. Za diplomo naj se pošljejo kolikor mogoče natančni osnutki, delo se izroči potem onemu, ki dobi prvo nagrado in se posebej nagradi. Obrambni kolek „Jugoslovenske Matice“: Izročiti ga je popolnoma izdelanega. Nagradi 500 in 300 kron.

— Sport. Osmi številka „Sporta“ prinaša naslednjo vsebino: Sankaške tekme v Bohinju. — Etbin Ravnihar: Misli k poročilu naših odposlancev pri Olympia horse show v Londonu 1920. (Konec.) — Naša bodočnost. — Jugoslovenski nogometni savez. — Klasificiranje drsanja. — Zimski sport. — Nogomet. — Konjski sport. — Kolesarstvo in motociklistika. — Avijatika. — Službene objave. — Naše slike. — Razno. — Osmi številka ima tudi štiri krasne sportne slike.

Sport.

— Mariborska podružnica SPD nanaša svojim članom, ki še niso plačali članarino za l. 1921, naj to nemudoma store, ker se mora glasom pravil koncem marca prenehati z izdajo izkaznic. Kdor želi „Planinski vestnik“, katerega l. šte. je že izšla, naj istega naroči naravnost pri Osrednjem odboru v Ljubljani ter odpošlje pripadajoči znesek 70 kron. Blagajnik.

Sodišče.

Afera Ilger—Vahtar

Viljem Ilger, trgovec z zlatino v Gosposki ulici, je znan kot zmeren Nemeč, ki se tudi preje politično ni eksponiral. Ali pridejo tudi zanj trenutki, ko se tudi dejansko zaveda svoje narodnosti. Ob prevratu si je iz previdnosti odkupil državljanstvo in domovinsko pravico v Nemški Avstriji, ostal pa je v Mariboru, kjer ima cvetčo trgovino in posest. Tako je g. Ilger na dve strani zasiguran. Kakor drugi inozemci, se je tudi Ilger moral podvreči sekvesturi. Kot sekvestra mu je vlada določila Rudolfa Bizjaka, ki je po poklicu tudi trgovec z zlatino, torej konkurent Ilgerjev, toda Bizjak

nima svojega lokala. Ali Ilgerju je to zadostovalo, da je videl v Bizjaku ne svojega od vlade postavljenega sekvestra, marveč svojega konkurenta. To je povzročilo napetost tega razmerja. Ko je Bizjak dne 1. septembra Ilgerja telefonično opozoril, naj mu Ilger pripravi knjige na vpogled, ga je Ilger zavrnil, češ, da nima z njim nič več opraviti. Bizjak je odšel nato k policijskemu komisariatu in ravnatelju magistrata vprašal za nasvet. Na obeh mestih se mu je svetovalo, naj si vzame seboj zanesljivo pričo, ki pa se ne sme predstaviti kot kakšna uradna oseba, marveč fungira le kot priča razgovora med Ilgerjem in Bizjakom. Bizjak si je izbral Miha Vahtarja, knjigoveza. Ko sta prišla k Ilgerju, je ta vprašal neznanega mu Vahtarja: „Sind Sie auch dabei?“ nakar mu je Vahtar potrdil, da Ilger je nato odklonil Bizjaku zahtevani vpogled. Kmalu nato pride v trgovino odvetnik dr. Müller, kateremu je Ilger sporočil dogodek z Vahtarjem, češ, da se mu je Vahtar na Ilgerjevo vprašanje: „Sind Sie eine Amtsperson?“ predstavil kot tak. Dr. Müller je Ilgerju pojasnil, da Vahtar ne more biti nikakršna uradna oseba in če se je kot tak predstavil, je to kaznjivo. Dr. Müller je nato prevzel zastopstvo Ilgerja in nastopil obenem kot priča za Ilgerja. Ilger je drugi dan videl na ulici Vahtarja in ga ustavil z užaljenim glasnim vzklikom, češ, kako se je Vahtar drznil se mu predstaviti kot uradna oseba, kar Vahtar ni bil; pri tem mu je Ilger v razdraženem naglasu zagrozil, da ga bo ovadil. To je Vahtarja razbulo in je Ilgerja zavrnil z „Lügner“ in „Gemeinheit“. Vahtar sicer trdi, da zadnje omenjene žaljivke ni izrekel. Kakor je Ilger kot priča pred vzklicem sodiščem sam priznal, se je o tej zadevi informiral še pri nekem gospodu od okrožnega sodišča, ki mu je tudi nasvetoval, naj Vahtarja toži.

Tako sta nastali dve nasprotni tožbi. Prvi sodnik je verjel samo Ilgerju in njegovemu sinu, ki sta kot priča potrdila, da se je Vahtar izdal kot uradna oseba. To pričevanje je podkrepilo pričevanje dr. Müllerja. Vahtar je bil obsojen na 400 K. Ilger pa oproščen.

Proti tej razsodbi se je Vahtar pritožil na vzklicni senat, ker je smatral pričevanje Bizjaka kot uradno osebo za merodajnejše, kakor pričevanje obeh zainteresiranih Ilgerjev. Bizjak je namreč odločno potrdil, da je Ilger rabil besede: „Sind Sie auch dabei“ in ne „Sind Sie eine Amtsperson“. Pri tem se je senat upiral na Vahtarjev zagovor in njegov vzklik proti Ilgerju v izrazu „Lügner“. Od strani zagovornistva je padla tudi ostra kritika, ker se prva razsodba opira tudi na utemeljitev, češ, da je Ilger „obče čislani meščan“; to kritiko je Ilgerjev zastopnik primerno zavrnil, da Ilger res vživa obče spoštovanje tudi med Slovenci.

Vzklicni senat je to kočljivo afero razsodil tako: Vahtar se oprostí od obtožbe glede izraza „Lügner“, ker se mu je tozadevno posretil dokaz resnice, obsoja se radi izraza „Gemeinheit“ na 50 kron globe. Obsodi se pa tudi v prvi instanci oproščeni Ilger na isto kazeno, ker je po krivem obdolžil Vahtarja, da se mu je isti predstavil kot uradna oseba.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V torek 22.: „Otroška tragedija“ in „Vsiljenka“, ab. A-23.
V sredo 23.: „Jesenski manever“, ab. C-21.
V četrtek 24.: „Misel“, ab. B-23.
V petek 25.: „Zenitev“, gost. ruske drame.
V soboto 26.: „Otroška tragedija“ in „Vsiljenka“, ab. C-22.
V nedeljo 27.: Popoldne ob 15. uri: „Sen kresne noči“. Zvečer ob pol 20. uri: „Jesenski manever“. Izv. abon.
V ponedeljek 28.: „Heda Gabler“, Gostovanje v Ptuj.

Najnovejša poročila.

Kaj vse naj plača Nemčija.

LDU Pariz, 21. februarja (Wolff) Posebni poročevalec „Matina“ javlja iz Londona zneske, ki so jih posamezne države naznanile reparacijski komisiji kot višino svoje škode. Francoska zahteva,

kakor se je že poročalo, 218.542 milijonov frankov, Anglija 2.541.502.534 funtov sterlingov ter 7.587.832.086 frankov, Italija 33 milijard frankov in 128 milijonov funtov, Poljska 23 milijard zlatih mark, Romunija 31 milijard zlatih frankov, Brazilija čeni svojo škodo na morju na 1.189.000 funtov. Belgija predlaga račun v znesku 34 milijard belgijskih in in 2-5 milijard francoskih frankov. Za rodbine zahteva Anglija skupno 18 milijard zlatih mark. K temu pridejo še računi drugih držav, ki se cenijo na 5 milijard zlatih mark.

Prva seja razmejitvene komisije za meje z Italijo.

LDU Ljubljana, 22. febr. Člani jugoslovenske delegacije v razmejitveni komisiji, ki bo določala meje med Jugoslavijo in Italijo, pridejo po dosedanjih dispozicijah danes v Ljubljano, in sicer prispeta generalštabni polkovnik Milan Ječmenič in pehotni polkovnik Aleksander Daskalović popoldne, general Maister pa pride zvečer. Člana italijanske delegacije, general Vacchelli in podpolkovnik Garibaldi sta se odpeljala včeraj zvečer iz Rima ter dospeta najbrže jutri zjutraj z orient-ekspresom v Ljubljano. Predsednik italijanske delegacije, senator Salata, je poslal jugoslovenskim članom razmejitvene komisije brzoglavne pozdrave z obžalovanjem, da se radi bolezni svoje so-proge ne bo mogel udeležiti prve seje.

Iz 15. seje ustavnega odbora.

TIP Beograd, 21. feb. Na današnji seji ustavnega odbora je v zastopstvu bolnega ministra Tričkovića sprejel minister Gjuričić v glavnem predloge zemljoradnikov o členu 5, ki je bil soglasno sprejet. Istotako člen 6. Proti členu 7 v vladni stilizaciji so glasovali vsi razen demokratov in radikalcev ter zemljoradnikov. Člen 7 je sprejet. Pri členu 8 je govoril Sime Marković o batinanju in Ljuba Jovanović pravi, da je batinanje zloraba oblasti, ki najbolj škoduje našemu edinstvu in je treba strogo kaznovati onega, ki to zagreši. V istem smislu so govorili tudi ministri Gjuričić, posl. Vojčić in Avramović. Člen 8 je sprejet proti glasovom komunistov, socialistov, republikancev, krekikalcev in zajedničarjev. Pri členu 9 predlaga posl. Divac, da se ukine smrtna kaznen. Podpirata ga Pavlović in Živko Jovanović. Predsednik predlaga 5 minut odmora za sledečo redakcijo:

„Noben državljani ne sme biti izgnan iz države in ne more se v državi preganjati iz enega kraja v drugega niti se ga ne more siliti, da biva neprosto-voljno v kakem kraju razen v slučajih, ki jih predvideva zakon. Ne more se izgnati nihče iz svojega kraja brez sodne presoje“. Člen 9 je bil nato soglasno sprejet. Seja ustavnega odbora se nadaljuje jutri dopoldne.

V obrambo proti boljševikom.

TIP Pariz, 22. februarja. Velike pri-prave ruske sovjetske vlade za pomladansko ofenzivo so vzbudile živahno delo za protiakcijo. Sklenila se je defenzivna zveza med Romunijo in Poljsko, med Poljsko in Francijo ter med Bolgarijo in Francijo. V Carigrad bodo že naslednje dni dirgirane velike francoske, angleške in italijanske čete. Angleška pogajanja z Rusijo se popolnoma ukinejo, ker zasledujejo boljševiki z njimi le svoje nečedne spekulacije.

Londonska konferenca.

TIP London, 21. februarja. Danes se je pričela tu londonska konferenca. Prisotne so samo Anglija, Francija in Italija. Prva točka programa je orientalsko vprašanje. K tej točki sta bila zaslišana grški premijer Kalegoropoulos ter turški delegat Teftik-paša.

Plebiscit v Gorenji Sleziji.

LDU Pariz, 21. februarja. (Wolff). Kakor javlja londonski poročevalec „Times“, so v Londonu sklenili, naj komisija za ljudsko glasovanje v Gornji Sleziji odredi glasovanje za 20. marca ali pa, ako bi se pojavile nepremostljive ovire, za kak drugi dan okoli 20. marca. Vrhovni svet je vzel na znanje, da je angleška vlada prevzela obveznost, dati komisiji za ljudsko glasovanje na razpolago štiri bataljone.

Gospodarstvo, trgovina.

Borza 21. februara.

Zagreb: Berlin 243—248, Italija 543—545, London 585—588, New-York 150—152, Pariz 1085—1090, Praga 187'00—188'00, Švic. 2400-0, Dunaj 20'50—21'00. — Valute. Dolarji 146—147, av. krone 22—22'50, carski rublji 60—64, francoski franki 0—1075, napolend. 474—477, nemške marke 238—240, romunski lei 149—198, italijanske lire 528—530, čehoslovaške krone 178—180.

Dunaj: dinarji 1890—1910, dolarji 733—737, franc. franki 5205—5245, švic. franki 12.150.00—12.200.00, lire 2620—2640, češke krone 886'00—892'00, madž. krone 1.3700—139, nemške marke 1171.00—1177, poljske marke 82.50—84.50, funti 2815—2835.

Curih: Berlin 9.45, New-York 605, London 43'45, Pariz 43.20, Milan 21.97%, Praga 7.30, Budimpešta 1.15, Zagreb 4.20, Varšava 0.75, Dunaj 1.27, avstrijske krone —.90.

Tržne cene na mariborskem trgu dne 19. februara (v kronah): Zaklane svinje kg 32—, krompir 170, čebula 5—6, pšenica 6—7, rž (žito) 5, ječmen 5, koruza 4—5, oves 3. Kokoši (komad) K 40—50, kapuni 90—100, piščanci (par) 50—80, gosi (komad) 100—150, race 50, purani 200—240, domači zajci 30—60. Posušen fižol (liter) 5—6. Česen kg 15—20, sveže zelje glava 5—6, kisló zelje kg 3, kisló repa 1'60, šopek peteržilja —'30, ena zelena —'30, zelenjava k juhi —'30, špinača kg 2, jabolka 10—12, hruške 11—12, suhe slive 18, surovo maslo 60—64, mast 52—56, mleko liter 5—6, jajca komad 2—2'20. Seno (ob 9. uri dop.): kisló 160—, sladko 170—, do 180—, slama pšenična mešana 90—, slama ovseva mešana 100—. — Popoldne: seno kisló 130—, sladko 140—.

Razpust inozemskih finančnih delegacij. Finančno ministrstvo je sklenilo, do se razpuste vse finančne delegacije v inozemstvu. Delo se je predalo profi gotovin kompenzacijam nekaterim bankam.

Italija in baroška luka. Po rimskih vesteh je imela parlamentarna komisija za zunanja dela zopet diskusijo o vprašanju Reke in baroške luke. Predlagalo se je, da se to vprašanje obravnava pred plenomom, komur se je pa zoperstavil Orlando. Sklenilo se je, da se obvesti vlado potom predsednika komisije, da se želi čimprej rešiti imenovana vprašanja. Po vesteh listov bodo člani komisije sporočili svojim strankam, ako ne bi hotel Giolitti odnehati, t. j. ako bi hotel vprašanje Reke in baroške luke odgoditi za dobo 6 mesecev. Nadalje se je obravnavalo češke in finančne posledice rapalskega pakta. Rimske novine in posebno »Giornale d'Italia« se pečajo zelo obširno s vprašanjem baroške luke. Zadnje publicirajo izjavo Celso de Ambrici, ki hoče vedeti resnico. Komur je verjeti, ali jugoslovenskim delegatom, ki izjavljajo, da je baroška luka sedaj jugoslovenska ali pa italijanska, ki trdi, da ne vedo nič o tem. Reški delegat Depoli agitira v Rimu in zahteva dobesedno izvedbo rapalske mirovne pogodbe. Kar je investirala madžarska vlada v pristanišču, naj se razdeli med dediča Italijo in Jugoslavijo, konstrukcije ozir. zgradbe naj pa pripada onemu, v koji vodi so bile zgrajene. Reka ima več pravice do onih delov pristanišča, ki so na hrvatskem teritoriju, kot jugoslovenski delež na reškem pristanišču. Končno ima vendar Reka interes nad tem, ako ima jugoslovenska trgovina izhod na morje preko Reke. Reka je pripravljena, sporazumeti se, mora pa imeti svoje pravice (!) meje.

Nove carinske določbe v Avstriji. Avstrijsko finančno ministrstvo je odredilo nove določbe, po katerih se z dne 1. januarja t. l. povišajo vse carinske pristojbine za 50 kratno nominalne vrednosti. Carina za kavo, čaj, razne ribe, konjak, esence in druge spirituoze, sestavljene s po-

močio sladkorja, penivec, kaviar in njeni surogati, nadalje za toletna peresa, tul, pajčolane in slične tkanine, krzne in druge luksuzne predmete, dragulje, bisere, korale, predmete iz zlata, dišave in druge kosmetične predmete se sploh ne more plačati v novčanicah avstro-ogrske banke, temveč samo v naslednjih valutah: v dolarjih, švicarskih frankih, angleškimi funti in holandskimi goldinarji in sicer potom valutnih carinskih nakazil, katere izdaja avstro-ogrska banka. Relacija zlatih kron objavlja od časa do časa avstrijsko finančno ministrstvo.

Novo donavsko parobrodno društvo. Kakor se govori v nemških trgovskih krogih, nameravajo ameriško-češki kapitalisti osnovati na Čehoslovaškem parobrodno društvo, ki bo imelo nalogo, da s pomočjo ameriških brodov prevažajo po Donavi osobe in prtljago. Glavnica znaša 20 milijonov kron.

Komercialna banka na Dunaju zviša kapital. Iz Trsta se poroča, da bo komercialna banka na Dunaju zopet zvišala svojo glavnico od 100 na 200 milijonov kron.

Francoske delnice našega podjetja v naših rokah. Delnice bosanske delniške družbe za lesno eksploatacijo in obrat parnega mlina v Banjaluki, ki so bile doslej v posesti Banque de Paris et de Pays Bas in Parls in Banka Marmaroš Blank & Comp v Bukarešti, je prešlo v last nekega zagrebškega konsorcija pod vodstvom lesne eksploatacijske delniške družbe.

Znižanje cen na Čehoslovaškem. Praški listi poročajo o močnem padcu mesnih cen. Na živinskih sejmih na Moravskem se je prodajala živa živina po 30 do 40%, in meso do 50%, ceneje. Stevilo živine je sedaj celo večje, nego v mirnem času.

Velesemenj v Poznanju. Kakor se javlja iz Varšave, se bode vršil v Poznanju na Poljskem v dneh od 28. maja do 6. junija 1921 veliki semenj v zvezi z razstavo. Sodelovala bo celotna poljska industrija in trgovina. Jugoslovanom, ki bi želeli posetiti ta velesemenj, se bode šlo najkulantneje na roko. Preskrbela se jim bode stanovanja in jim stavljal na razpolago tolaž, zmožen hrvaščine. Obisk te razstave se najtopleje priporoča.

Situacija na bolgarskem trgu. Po poročilih iz Sofije se je razburjenje med državnimi nameščenci in industrijskimi delavci radi visokih cen in neugodnim življenjskim položajem skoro popolnoma poleglo. Vzrok je iskati v glavnem v tem, ker so imenovane kaste na Bolgarskem v veliki manjšini, kmeti pa, ki so lastniki skoro cele dežele, se drže konzervativno in se bavijo izključno s produktivnim delom. Radi tega ne prihaja do nikakih konfliktov med kapitalom in delavstvom. Kmetijske stavke so tamkaj nepoznane, mir vlada tamkaj in pridno delo. Zetev je bila zadnji dve leti zelo povoljna in nadprodukti se lahko izvažajo. Kar se tiče uvoza, je Bolgarije v krizi, ker se ne more uvožene produkte radi pomanjkanja kapitala prodati. Trg je nabasan z vsem mogočim blagom, a ne najde nikakih kupcev. Radi spekulacije se je posebno bombaževine uvozilo v velikih množinah, ki sedaj prhne v skladiščih. To je pripisovati najbrže počastnosti v izvozu žita, tobaka, kož itd. Kar se tiče žita, se ga bo najbrže lahko izvozilo za pol milijona ton. Tobačna zaloga se računa na več milijonov kilogramov, vendar pa vlada popolna stagnacija, ker čakajo spekulanti na poviške cen in ker so carinske pristojbine naravnost gorostasne. Tudi druge deželne produkte, kakor kože, rožno olje in alkohol se neupravičeno zadržuje, ker se pričakuje povišanje cen. Na prenehanje teh sedanjih razmer ni pričakovati, ker se vse blago nahaja v posesti vojnih dobičkarjev, ki imajo na razpolago velike glavnice in lahko počakajo na prodajo toliko časa, dokler se jim zljubi.

Paketni promet s Ameriko. Radi zopetne upostave paketnega prometa s Ameriko se vrše sedaj v Washingtonu pogajanju in pričakuje se, da se bo to vprašanje kmalu ugodno rešilo.

Nemške industrije v naših rokah. Jugoslovenska trgovska banka v Beogradu, ki posednja tudi podružnico v Zagrebu, je kupila na Dunaju večjo tovarno za 10 milijonov naših kron.

Konjski sejmi v inozemstvu. Dunaj: V svrhu prodaje se je pripeljalo na trg 596 delavskih konj in nekaj konj za klanje. Cene: konji za kočije 40.000 do 80.000 kron, lahni vprežni konji 25.000 do 30.000, težki 60.000 do 140.000. Konji za klanje so notirali od 60 do 98 kron pri kilogramu žive teže.

Mala oznanila.

Zastopnika išče kemična tovarna Laber, Graz, Karlauerstrasse 5. 247

Več gospodičen se vzame na dobro hrano. Glavni trg št. 21, desno. 248

6 let star fantiček, brez staršev, se odda za svojega. Marija Herman, Jan Kolarjeva ulica 6. 244

Ena postelja z nočno omaro iz mehkega lesa in slamnice se za 800 K prodaja. Slomšekova ul. 5, Studenci. 250

Poljska kovačnica (Feldschmiede) na prodaj. Koroška cesta 2-I. 251

3000 K nagrade, kdor preskrbi lokal na prav prometnem kraju. Naslov v upravi lista. 229 3—3

Šivalni stroj in kuhinjska omaras se prodaja. Wilsonova ulica 19-II. 246

Kdor je našel več skupaj zvezanih ključev od Tomšičevega drevoreda do grajske kleti, naj jih odda proti nagradi v Krekovi ulici št. 18, II. ndstr. 243

Mebilirano sobo išče s 1. marcem soliden gospod. Ponudbe pod šifro »Mebilirana soba« na upravo. *

En velik štedilnik za vždati se prodaja. Vprašati v upravi lista. *

Pisalni stroj »Adler«, naj-novejšega sistema, zelo priročen, je takoj za oddati. Naslov v upravi. *

Miza s 6 stanovanji, 6 sob in 6 kuhinj, vrtom, drvarnice, 10 minut od mesta, pripravna za vsako obrt, se prodaja. Naslov v upravnistvu »Tabora«. *

Išče se meblirana soba s prostim vhomom za enega ali dva gospoda. Ponudbe na upravo lista. *

Lahko motorno kolo (Motor-Reve), 2 cilindra, dobro ohranjeno, se prodaja. Dravska ulica 11, gostilna. *

Gonilni jermeni

za stroje v vseh širinah od 30 do 200 mm v zalogi pri Ivan Kravos, sedlar, Aleksandrova c. 13. 180 10-5

Gospodarska kriza v Egiptu. Dopisnik trgovske in obrtne zbornice v Zagrebu javlja njen dopisnik iz Aleksandrije, da vlada v Egiptu teška gospodarska kriza radi padca cene bombažu. Od bombaževoga produkta je odvisen gospodarski dobrobit Egipta, ker je nje glavni pridelek. Preteklo leto v tem času se je plačal za bombaž 200 dolarjev, sedaj pa je padla cena tako nizko, da se plačuje zanj le 30 dolarjev. Stavbeni les se je prodajal lani po 11 do 12 šterlingov za kubimeter, pred tremi meseci po 8 liver in danes ga ni mogoče vnovčiti niti po 4 livre.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Knjigovodkinja

samostojna moč, večja strojepisja in korespondence, se išče za takojšnji nastop. Stanovanje in hrano pri podjetju. Ponudbe s zahtevo plače pod »Stalno« na upravo. 249

ZAHVALA.

Čč. duhovščini, cenjenemu učiteljsivu s šolsko mladino, pevskemu zboru, kakor vsem dragim sosedom, prijateljem in znancem, posebno gg. lovcom — domačim in iz Maribora — ki so v tako obilnem številu spremili blagopokojnega soproga oziroma očeta, gospoda

Ignaca Stanger

posestnika in trgovca s sadjem

k večnemu počitku, bodi tem potom izrečena prisrčna zahvala. Veličastno spremstvo na zadnji poti pokojnikovl je bila za ostalim veliki tolažba v britki žalosti.

Jarenina, 19. februara 1921.

Ana Stanger

soproga.

Anica Stanger

hčerka.

Motor na plin

dobro ohranjen, prodaja po zelo ugodni ceni

Mariborska tiskarna d. d.

Jurčičeva ulica 4.

Naše naročnike

opozarjamo, da se naročnina plačuje v naprej in ne nazaj. Kdor pa nam lista, ko mu poteče naročnina ter ne doloži druge, ne vrne, tega smatramo še nadalje za naročnika ter je tudi pravno dolžan, poravnati nam naročnino za vse nadalje prejete številke.

Uprava.

KNJIGOVEZNICA

MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJSE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
:: JOČA DELA. ::
IZVRSBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!